

ISTORIA ÎN VIZIUNEA LUI DUMITRU ALMAȘ

Din manuscrisele marelui istoric (1908–1995)

Dr. Nicolae POSTOLACHE

n_postolache@yahoo.com

Abstract: I am one of the speakers who – at the Scientific event hosted by the Romanian Academy on May 28, 2008 – celebrated a century since the birth of Dumitru Almaș – a complex personality: historian and writer, professor and trendsetter. Being proud to have met Dumitru Almaș, I had the opportunity to exchange ideas with him until one day when, at my request, he wrote a few pages on a phenomenon which he considered “a pleasant, delightful, blissful pursuit for both the human body and spirit”.

Most of the respective manuscript, which in 1995 became the afterword of one of the books I have written, is now in my possession and I am rendering it for publication, not only to make known another field which Dumitru Almaș was interested in, but also to contribute to a more comprehensive grasping of his personality.

The work demonstrates once again how important it was for Dumitru Almaș to record history so as to recollect the past of any social phenomenon.

I feel honored to have been given these pages written at the end of last century by one of the great Romanian historians, teachers and writers. They provide evidence of both his scholarship and literary talent, which conveyed national and international historical facts in an easily comprehensible manner.

In my opinion, this quality represents the main reason for which Dumitru Almaș's work will occupy a distinct place in Romanian culture and world historiography.

Unul dintre cei mai renumiți reprezentanți ai școlii românești de istorie, care s-au impus prin scrierile lor în proza istorică autentică, a fost Dumitru Almaș. Fiind astfel cunoscut în istoriografia noastră, Academia Română prin CRIFST a găsit de cuviință să marcheze, în cadrul unei sesiuni științifice desfășurate în Amfiteatrul I. H. Rădulescu (la 28 mai a.c.), un secol de la nașterea scriitorului, istoricului, profesorului Dumitru Almaș – prilej de mai bună cunoaștere a vieții și operei sale.

Întemeietor și decan al Facultății de Istorie din cadrul Universității „Spiru Haret” – așezământ la care am avut onoarea de a mă fi alăturat și eu începând din anul 1992/93- Dumitru Almaș și-a lăsat urmele vieții de dascăl în reflecția: *„Nimic nu-i mai frumos, mai nobil decât meseria de profesor, de grădinar de suflete umane, de călăuză a celor mai curate...”*.

D. Almaș a scris mult și în tipare de masă: monografiile romanțate, studii, romane istorice, reportaje de pe frontul celui de al doilea război mondial, conferințe etc. Acestea din urmă ni-l dezvăluie și ca orator de mare talent. *„A scris o proză istorică de excepție nu numai pentru copii, ci pentru toate vârstele”*¹.

Într-adevăr, cărțile sale de istorie a României și de istorie universală, pe care le recomandăm mereu ca material didactic², au alte coduri culturale. În bună parte, ele apar pe Internet și asupra câtorva titluri s-au referit în prezentările

---

¹ Gh. Alexandru și colab., *Metodica predării istoriei în învățământul preuniversitar*, Craiova, 1999, p. 148.

² Vezi și cartea noastră *Didactica istoriei*, Editura Fundației „România de Măine”, București, 2008, pp. 86-114.

lor și istoricul Ioan Scurtu – nepotul celui comemorat, precum și alți cinci referenți.

Din anul 1994, Dumitru Almaș a devenit membru al Societății Scriitorilor Români, care îl premiase pentru romanul *Meșterul Manole*, apărut un an mai înainte.

Apropiat de revista *Magazin istoric* (serie nouă, martie 1992), al cărei prim director a fost, pentru faptul că trăise atâția ani în mijlocul domeniului despre care a scris și al materiei pe care a predat-o, eruditul Dumitru Almaș găsea cuvinte de recunoștință a meritelor celorlalți istorici. Încă în articolul-program, intitulat „O caldă mulțumire tuturor colaboratorilor și tuturor cititorilor”, omul onest Dumitru Almaș aducea mulțumirile sale tuturor celor care de 30 de luni (25 de ani), din 1967, realizaseră această revistă: Gh. Buzatu, Dan A. Lăzărescu, Camil Mureșan, Ștefan Pascu, C-tin Rezachievici, Șt. Ștefănescu ș.a.

După părerea mea, și numai a mea, Dumitru Almaș este un Nicolae Iorga recent, unul mai apropiat de zilele noastre cu o jumătate de secol decât celălalt savant.

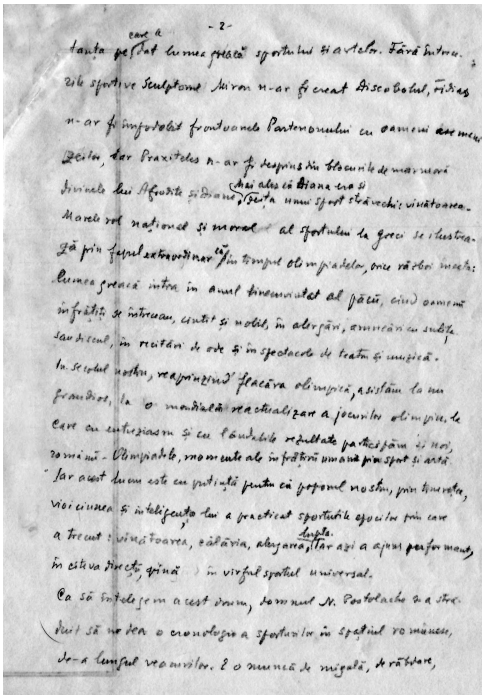
Întrucât prin scrisul *manent* putem ține legătura altfel cu înaintașii noștri, mă simt onorat de a da publicității un fragment din manuscrisul (trei file) care îl

Socetesc sportul drept cel mai interesant și mai
 plăcut din „jocurile” practice de oameni. El din
 în sine este marile arte: sculptura, arhitectura, muzica
 poezia și ele încastrate în ludus, în acea formă de joc
 de preocupare plăcută, căsătorie de lucruri, desfășurare pentru
 trup și spiritul uman. Copii fac sport jucându-se. Adulții
 fac sport într-o imperioasă necesitate de mișcare, din via-
 șoale pentru mișcare armonioasă și, în practica instruirii,
 din dorința de ași cultiva aptitudinile fizice și ași fortifica
 valențele morale: voința, răbdarea, stăruința și a înțelegi, com-
 ungeră că poate contribui la înfrumusețarea vieții proprii
 și a celor din jur.

Marii maeștri, creatorii principiilor Sportului organizat au fost
 grecii antici. Istoria și spiritul actualității noastre a vădit sportul
 ca un panaceu național. Olimpiada Olimpia din Peloponez, a
 fost focarul întinerii quadriennial, când atleții și poezii din
 toate lumea plină se întorceau înti. În dor de sporturi și
 activități. Crea viața noastră stăruință și amfiteatru din
 Episcop, de artă, nu se poate să nu fie impresionat ce impres-

prezintă pe autorul *Legendelor Olimpului* în ipostaza de istoric al olimpismului. Istoria este definită în acest manuscris ca fiind „Știința oricărei activități umane, ca și a oricărui fenomen sau lucru din univers. Iar ea, istoria, se țese pe canavaua cronologiei”.

Socotesc sportul drept cel mai interesant și mai palpitant dintre „jocurile” practicate de oameni. Îl pun în vârful marilor arte, și ele încadrate în ludus, în acea formă de joc, de preocupare plăcută, creatoare de bucurii, desfătătoare pentru trupul și spiritul uman.

Marele rol național și moral al sportului se ilustrează prin faptul extraordinar că la greci, în timpul Jocurilor Olimpice, orice război înceta: lumea greacă intra în anul binecuvântat al păcii, când oamenii înfrățiti se întreceau, cinstit și nobil, în alergări, aruncări cu sulița sau discul, în recitări de ode și în spectacole de teatru și muzică.

În secolul nostru, reaprinzându-se flacăra olimpică, asistăm la o mondială reac-

tualizare a Jocurilor Olimpice, la care cu entuziasm și cu lăudabile rezultate participăm și noi, românii. Iar acest lucru este cu putință pentru că poporul nostru, prin tinerețea, voioiciunea și inteligența lui, a practicat sporturile epocilor prin care a trecut: vânătoarea,

călăria, alergarea, lupta etc. Iar azi a ajuns performant în câteva direcții până în vârful sportului universal.

Ca să înțelegem acest drum, domnul Nicolae Postolache s-a străduit să ne dea o cronologie a sporturilor în spațiul românesc de-a lungul veacurilor. E o muncă de migală, de răbdare, de probitate științifică. Și a realizat o lucrare utilă pentru toți cei interesați sau pasionați de sport, ca o binefăcătoare activitate

umană. Cei care suntem îndrăgostiți de spectacolele din sălile de gimnastică sau din stadioane, dorim adesea să știm cum priveau și ce sport făceau înaintașii și cum de s-a ajuns la dezvoltarea uriașă de azi. Lucrarea încărcată de date adunate timp de decenii de domnul Postolache satisface cumva această curiozitate.

Istoria este știința oricărei activități umane, ca și a oricărui fenomen sau lucru din univers. Iar ea, istoria, se țese pe canava cronologiei.

